

A Gerbeaud pavillon

(Levél a Szerkesztőhöz)

340 XI. 17
Az Ujság múlt vasárnapi számában Gerbeaud-ékről igen szép és kegyeletes cikk jelent meg. Engedje meg azonban, hogy a cikk némely megállapításához oly tényekkel szólhassak hozzá, melyek az ifjabb nemzedék előtt aligha ismeretesek. Így a cikk a Városligetben lévő Gerbeaud-pavillon keletkezését illetően tévedésben van, amikor azt mondja, hogy ez az épület mai rendeltetése céljára készült, mely tévedéssel a sajtóban már ismételtelen találkoztam. A pavillon ugyanis az 1885. évi országos kiállítás alkalmával épült „Király-pavillonként”, mintegy eszmei jelölül annak, hogy a király is részt vesz a kiállítók sorában, gyakorlati célja pedig az volt, hogy Ő felségeik a királyi ház tagjai, fejedelmi vendégek a kiállítás megtekintése alkalmával ott megpihenhessenek, esetleg meg is teázhassanak.

Az 1896. évi Millenáris kiállítás alkalmával e célra az ugynevezett történelmi épülecsoport románkori részében az Árpádok udvarlakai termének stílusában berendezett szobák szolgáltak.

Megemlíteném még, hogy az 1885-ös kiállítás megnyitó ünnepsége a pavillon teraszán folyt le. Itt tartotta a kiállítás védnöke, Rudolf trónörökös előtt ünnepi beszédét Széchenyi Pál gróf, akkori földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter. (Ez a három kormányzati ág akkor egy minisztérium keretében tartozott).

Mint kedves epizódot említem meg, hogy a miniszter annyira meg volt hatva Rudolfnak a kiállítást megnyitottnak kijelentő magasröptű, izzó magyarázatról tanuskodó válaszától, hogy megilletődöttségében kezet csókolt a trónörökösnek. A sosem hiányzó szatirikusok ezidőtől kezdve a minisztert a „kisztihand-gróf” jelzővel illették.

Gerbeaud a Millenáris kiállítás alkalmával vette át a pavillont és létesítette abban a maga nagyszerű ízlésével azt az előkelő színvonalu uzsonnázó helyet, mely ma is elsőrangban finom ilyen műemlék — fővárosunknak.

S legyen szabad még néhány szót Márk Lajos festőművésznünknek a cikkben ugyancsak említett, a pavillon főtermét díszítő képéhez is fűzni. Ez a kép többet jelent, mint „Erzsébet királynénak egy ott töltött zenés délutánjának a megörökítését”. A néhány év előtt külföldre költözött kiváló művésznünk ez a műve a minden magyar szívéhez oly közelálló, boldog emlékeztető királynénkat egy napsugaras, hangulatos őszi délután, amit a festmény oly artistikusan érzékeltet, a pavillon kertjéből leánya, Mária Valéria kir. hercegnő társaságában távozóban ábrázolja. Kiséretében vannak Sztáray Irma grófnő, udvarhölgy és a királynő magyar felolvasó hölgye, az őszfejú Ferenczy Ida. Gerbeaud, frakkban, bucsutisztelgését teszi és mindezt halk muzsikaszó játssza körül, mely az akkori elitbálok kedvelt cigányprimásának, Radics Bélának hegedűjéről száll fel, ki a királyné kedvenc nótáját, a „Lehullott a rezgőnyárfa ezüstszimű levele” kezdetű népdalt huzza. (Márk e népdalsorral jelölte meg festményét).

Boldog, harmonikus idők szívet melegítő emlékei...

Igaz nagyrabecsüléssel :

Szécsy Hugó,

a Magyar-Olasz Bank ny. igazgatója.

Oszályozás		Tárgy		Hely		Idő		Személy		Helyszám	
640.24		Gerbeaud		"1885"							
Budapestre vonatkozó újságcikkek											
Szerző:			Cím:			Forrás:			(Hely)		
			A Gerbeaud-pavillon			Ujság			1940. II. 17.		
									(Oldal)		
									(Köt. v. füz.)		
									(Idő)		